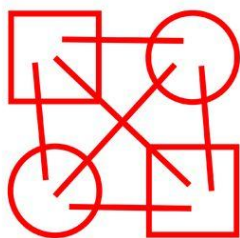

Relacja z pracy nad standardami dla Rad Działalności Pożytku Publicznego

sporządził Sławomir Dębski

wiceprzewodniczący Sosnowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego

fotorelacja Wiesław Urbańczyk – Rada Pożytku Publicznego Bobrowniki, pow. będziński

SPLIT RAD DLA RAD

Od czerwca 2014 rozpoczęły się intensywne prace nad Standardami Działania Rad Pożytku. Prace mają miejsce w ramach ogólnopolskiej sieci SPLOT, jako projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja tego zamierzenia ma na celu organizację spotkań i warsztatów jakie się odbywają w ramach projektu w okresie czerwiec 2014 - czerwiec 2015, a których odbyło się już kilkanaście, w różnych miejscach (ośrodkach sieci SPLOT) kraju.

Projekt uczestniczy w ogólnopolskiej akcji „Splot rad dla Rad” i objętym jest patronatem ministerialnym. Jej celem jest zwiększenie uczestnictwa obywateli w zarządzaniu wspólnotą lokalną poprzez promocję rad działalności pożytku publicznego i innych mechanizmów partycypacji.

W ramach projektu kraj podzielono terytorialnie na 4 obszary robocze:

- I obszar obejmujący województwa: wielkopolskie, lubuskie, pomorskie i zachodniopomorskie,
- II obszar obejmujący województwa: kujawsko-podlaskie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie,
- III obszar obejmujący województwa: dolnośląskie, łódzkie, opolskie, śląskie,
- IV obszar roboczy obejmujący województwa: podkarpackie, małopolskie, lubelskie, świętokrzyskie.

Do zadań osób pracujących w zespołach roboczych należało wypracowanie standardów funkcjonowania Rad Pożytku w zakresie obejmującym:

- powoływanie Rad Pożytku,
- pracę Rad Pożytku (częstotliwość spotkań, zakres praw i obowiązków, sposób wyborów katów prawnych do konsultacji (katalog), sposób pracy nad aktami,
- komunikację (wewnętrzną z organizacjami z terenu działania Rad Pożytku, oraz pomiędzy radami),
- monitoring i ewaluację pracy Rad Pożytku.

Nie bez znaczenia jest fakt, że w spotkaniach jakie się odbyły nie zabrakło przedstawicieli Sosnowca:

- W jednym ze spotkań inicjujących projekt uczestniczyło obydwóch wiceprzewodniczących Sosnowieckiej Rady – Kamil Wnuk i Sławomir Dębski.
- W grupie roboczej III obszaru, zajmującego się standardami pracy Rad Pożytku uczestniczy w sposób ciągły od września wiceprzewodniczący Sosnowieckiej Rady – Sławomir Dębski.

- W I Ogólnopolskim Spotkaniu RDPP (1-3 grudzień 2014) w Ostrowcu Świętokrzyskim uczestniczyły przedstawicielki Sosnowieckiego Centrum Organizacji Pozarządowych – panie Paulina Adamus i Justyna Ziomek.

Ze względu na fakt, że mocno zaangażowane w prace były trzy pierwsze obszary, pozostały niedopracowane zagadnienia z zakresu monitoringu i ewaluacji Rad Pożytku. Dla dopełnienia tego braku, w czasie ostatniego ze spotkań w Ostrowcu Świętokrzyskim powołano 9-osobowy zespół roboczy w składzie, którego zasiadł również przedstawiciel Sosnowca – Sławomir Dębski.

Zespół moderowany przez Agnieszkę Olender i Katarzynę Łotowską z Ośrodka Wspierania Organizacji Pozarządowych OWOP w Białymstoku przez kilka godzin ciągłej pracy dopiął ostatnie z zagadnień tematycznych dotyczący MONITORINGU I EWALUACJI RAD POZYTKU.

W ten sposób zostały dopięte ostatnie zagadnienia projektu „Modelowe Rady Pożytku Publicznego”.

Przybliżając zagadnienia standardów:

- Standardy to nie są nowe przepisy prawa, ale minimum tego, co trzeba wiedzieć zanim zacznie się organizować Radę Pożytku lub w niej pracować.
- Standardy są wypracowane dla dwóch poziomów organizacji pracy Rad Pożytku:
 - Minimalnym dedykowanych dla nowotworzonych Rad Pożytku,
 - Rekomendowanym dedykowanych już istniejącym Radom Pożytku,
- Standardy będą wypracowane dla różnego poziomu zarządzania przez Jednostki Samorządu Terytorialnego (mała gmina, duża gmina, powiat, województwo). Forma edytorska została już wstępnie ustalona i ma być przyjazna dla każdego użytkownika zarówno reprezentującego JST jak i III sektor.

W najbliższym czasie dokument – dyskutowany przez ponad 40 osób uczestniczących w spotkaniach grup standaryzacyjnych w całej Polsce – trafi do konsultacji. Swoje uwagi będzie można przesyłać drogą elektroniczną oraz podczas specjalnie zorganizowanych spotkań. Warto też zaglądać na forum <http://beta.forum.ngo.pl/> na stronie www.radypozytku.ngo.pl , gdzie już wkrótce pojawi się zestaw 10 pytań dotyczących najbardziej dyskusyjnych kwestii.

Niewątpliwą niespodzianką i uczta intelektualną I Ogólnopolskiego Spotkania RDPP była wizyta Kuby Wygnańskiego, który jest przedstawicielem strony pozarządowej RDPP przy MIPS, współtwórcą Pracowni Badań i Innowacji Społecznych STOCZNIA.

Wygnański mówił o roli RDPP w tworzeniu oraz wzmacnianiu dialogu społecznego i w radach programowych.

Zwrócił także uwagę uczestników na możliwości bezpłatnego reklamowania inicjatyw społecznych w polskich mediach.

Wśród wielu innych wątków oraz wystąpień interesujących ludzi, wymiany doświadczeń między uczestnikami spotkania, bardzo ciekawym aspektem świętokrzyskiego spotkania była również prezentacja dokonań rewitalizacji społecznej, jaka ma miejsce od wielu lat na terenie gminy Bałtów (woj. świętokrzyskie). Zaproszeni prelegenci:

- Andrzej Jabłoński - Wójt gminy Bałtów,
- Jarosław Kuba - Dyrektor Generalny Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Gminy Bałtów "Bałt",

zaprezentowali uczestnikom dobre praktyki realizowane w Bałtowie – najlepiej rozwijającej się gminie w woj. świętokrzyskim. Podkreślono istotność angażowania ludzi w działania podejmowane przez Samorząd.

Siłą gminy jest stawianie na człowieka i zdobywanie przez niego nowych kwalifikacji umożliwiających mu pracę cały rok. Proces rewitalizacji odbywa się od 10 lat na bazie uwypuklenia tożsamości społeczności lokalnej.

<http://www.juraparkbaltow.pl/>

Nie bez znaczenia jest fakt, że wielomiesięczna praca, w sumie kiludziesięciuosobowej grupy ludzi oprócz wspomnianych standardów wygenerowała też wnioski i propozycje do zmian w ustawie o pożytku publicznym i wolontariacie, których kompletny wykaz załączam poniżej.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY PRZEPISÓW UoDPPIw ZWIĄZANE:

z mechanizmem 1% podatku dochodowego od osób fizycznych:

- *expressis verbis* zakazano przekazywania środków z 1% PIT przez organizacje pożytku publicznego innym opp, które nie zostały uwzględnione w wykazie MPiPS;
- proponuje się wprowadzenie limitów środków z 1% podatku, które mogą być wydatkowane przez opp na reklamę prowadzonej działalności, w tym zachęcanie podatników do przekazywania 1% PIT (5%- do 200 tys. z 1%, pow. 2%)
- obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków uzyskanych i wydatkowanych z 1% PIT w stopniu umożliwiającym określenie przychodów i kosztów;
- naczelnik urzędu skarbowego ma mieć kompetencję, na wniosek MPiPS, do wstrzymania przekazywania środków z 1% PIT w stosunku do organizacji pożytku publicznego, wobec której zostało wszczęte postępowanie rejestrowe o pozbawienie statusu opp;
- na organizacji pożytku publicznego spoczywałby obowiązek zwrotu niewykorzystanych środków z 1% PIT w terminie 7 dni od momentu utraty statusu opp

z programami współpracy:

- zróżnicowanie zakresu przedmiotowego programu rocznego i wieloletniego;
- wydłużenie o miesiąc terminu do 31 maja na przedłożenie przez zarząd organowi stanowiącemu jst sprawozdania z realizacji programu;
- Nałożenie na organy administracji rządowej obowiązku sporządzania programu współpracy z organizacjami pozarządowymi;

ze zlecaniem zadań publicznych organizacjom pozarządowym:

- propozycja nowych, pełniejszych rozwiązań w zakresie tzw. regrantingu;
- przywrócenie możliwości podzlecenia wykonania części zadania publicznego podmiotowi niebędącemu stroną umowy o wsparcie/powierzenie;
- możliwość ogłaszania otwartych konkursów ofert na zadania realizowane w roku następnym już przed przyjęciem projektu uchwały budżetowej;
- poszerzono katalog podmiotów wchodzących w skład komisji konkursowych o mieszkańców wspólnoty samorządowej;
- wprowadzenie uproszczonych wzorów oferty i sprawozdania przy zlecaniu zadań w trybie tzw. „małych dotacji”;
- zastąpienie dotychczasowego obowiązku możliwością dokonywania kontroli i oceny realizacji zadania publicznego przez organ administracji publicznej zlecający to zadanie;

z inicjatywą lokalną:

- rozszerzenie zakresu stosowania inicjatywy lokalnej poprzez objęcie tą instytucją również budowy, rozbudowy lub remontu budynków oraz obiektów architektonicznych niebędących własnością jednostki samorządu terytorialnego, np. parki, place zabaw należące do wspólnot mieszkaniowych/spółdzielni;

ze statusem organizacji pożytku publicznego:

- wprowadzenie dla opp, których rok obrotowy jest niezgodny z rokiem kalendarzowym (analogicznie jak dla pozostałych organizacji) terminu dziennego – 30.XI - na zamieszczenie sprawozdania merytorycznego i finansowego na stronie internetowej MPiPS;
- zniesienie obowiązku składania przez opp będące fundacjami obowiązku składania sprawozdania z działalności ministrowi właściwemu ze względu na cel działalności w przypadku zamieszczenia sprawozdania merytorycznego na stronie internetowej MPiPS;
- ograniczenie czasu trwania jednej kontroli w opp do 24 dni roboczych;
- zwiększenie transparentności opp poprzez wprowadzenie obowiązku podawania w pismach oraz na swoich stronach internetowych określonego zakresu danych;
- wprowadzenie zasad prowadzenia reklamy przez opp (art. 27c)
- w przypadku wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o otwarciu likwidacji lub o ogłoszeniu upadłości organizacji pożytku publicznego sąd jednocześnie orzekałby o wykreśleniu informacji o posiadaniu statusu opp;

- poszerzenie katalogu naruszeń będących podstawą do podjęcia środków nadzorczych przez MPIPS (m.in. naruszenie obowiązków wynikających z przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, naruszenia przepisów związanych ze stosowaniem uprawnień, o których mowa w art. 24 ustawy dppiw, niewykonanie wyroku sądu powszechnego lub administracyjnego, posiadanie zaległości podatkowych lub zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, w wysokości przekraczającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie, jeżeli ww. zaległości istnieją co najmniej 6 miesięcy i zostały stwierdzone prawomocną decyzją lub administracyjnym tytułem wykonawczym);

z działalnością odpłatną pożytku publicznego:

- domknięcie katalogu usług, które mogą być sprzedawane, wytwarzane lub świadczone w ramach prowadzonej przez organizację działalności odpłatnej pożytku publicznego;
- przesądzono, że limit wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego należy odnosić do ostatniego roku obrotowego, a w przypadku zatrudnienia trwającego krócej niż rok obrotowy do okresu tego zatrudnienia;

z dialogiem obywatelskim:

- zniesienie ograniczenia zasiadania w RDPP przez dłużej niż dwie kadencje;
- wprowadzenie możliwości bardziej elastycznego kształtowania składu osobowego RDPP, w tym zasiadania w składzie Rady większej niż dotychczas liczby przedstawicieli III sektora
- obligatoryjne tworzenie przez marszałka województwa/organ wykonawczy gminy/powiatu RDPP w przypadku złożenia wniosku co najmniej 50/10 organizacji pozarządowych (oraz podmiotów zrównanych), prowadzących działalność na terenie tej jst;
- przyznanie powiatowej lub gminnej RDPP uprawnienie do ograniczenia ustawowego zakresu spraw podlegających jej opiniowaniu;

z definicją organizacji pozarządowej:

- z jej zakresu przedmiotowego wyłączono przedsiębiorstwa, instytuty badawcze, banki i spółki prawa handlowego będące państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi utworzonymi na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych